

**Говор замјеника предсједавајућег Комисије за саобраћај и комуникације
Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Шемсудина
Мехмедовића на скупу "Слобода медија у БиХ"**

Сарајево, 08. мај 2008.

"Реформа у области јавног радиотелевизијског система један је од услова које Босна и Херцеговина треба испунити на путу европских интеграција, а реформу је потребно провести на државном и ентитеском нивоу. Направит ћу кратку ретроспективу у тој области:

- Одлукама Високог представника за Босну и Херцеговину од 23. мај 2002. године, у Босни и Херцеговини су успостављена три јавна РТВ сервиса: Јавни радиотелевизијски сервис Босне и Херцеговине, Радиотелевизија Федерације Босне и Херцеговине и Радиотелевизија Републике Српске.
- Европска комисија је у 2003. години објавила Студију изводљивости у којој је као један од услова које Босне и Херцеговина треба испунити за потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању наведено и успостављање јединственог јавног радиотелевизијског система.
- Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине усвојила је, 5. октобра 2005. године, Закон о јавном радиотелевизијском систему Босне и Херцеговине и овим Законом је прописано да систем јавног емитирања у Босни и Херцеговини чине: Јавни РТВ сервис Босне и Херцеговине, Јавни РТВ сервис Федерације Босне и Херцеговине, Јавни РТВ сервис Републике Српске и Корпорација јавних РТВ сервиса Босне и Херцеговине.
- Након доношења овог Закона, 21. децембра 2005. године Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине је усвојила Закон о Јавном РТВ сервису Босне и Херцеговине, а Народна скупштина Републике Српске усвојила је 11. маја 2006. године Закон о Јавном РТВ сервису Републике Српске. РТРС несметано ради уз снажну потпору Владе РС-а. Упитна је национална неизбалансираност упослених, као и неовисност од Владе.

- До данас није усвојен Закон о Јавном РТВ сервису Федерације БиХ, јер је Клуб делегата хрватског народа у Дому народа Парламента Федерације БиХ затражио да се овај закон разматра по посебној процедури предвиђеној за законе за које је покренута заштита виталног националног интереса, тако да је овај закон тренутно на разматрању на Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине, а због захтјева за националним каналом на ФТВ-у. Ово питање има свој посебан значај, јер се може доћи у специфичну ситуацију у погледу националних канала (РТРС-претежно српски, БХТВ-заједнички, ФТВ-1, заједнички и ФТВ-2 хрватски канал). Овај сервис је супротност од РТРС-а по питању утицаја било кога, па се стиче дојам да је стање анархично.

Законом о јавном радиотелевизијском систему Босне и Херцеговине предвиђено је формирање Корпорације јавних РТВ сервиса БиХ, као заједничке управљачке структуре између јавних РТВ сервиса, која би била одговорна за рад пријеносне мреже, инфраструктуру, имовину, међународно представљање јавних РТВ сервиса, права везана за страни програм и маркетингом.

Иако је од ступања на снагу Закон о јавном радиотелевизијском систему Босне и Херцеговине прошло двије и пол године, до данас није формирана Корпорација, што у великој мјери утиче на негативно пословање јавних сервиса, те угрожава функционисања јавног радиотелевизијског система Босне и Херцеговине.

Обзиром да Комисија за саобраћај и комуникације Представничког дома као надлежна комисија разматра годишње извјештаје о пословању Радиотелевизије Босне и Херцеговине, упознат сам са негативним посљедицама на укупно пословања РТВ БиХ које узрокује непостојање Корпорације, као и чињеница да се досљедно не примјењују Закон о Јавном РТВ систему. РТВ Систем функционира само када је у питању расподјела прихода од РТВ таксе и маркетинга, а формално се чека Одлука Уставног суда Ф БиХ.

Можда је битно напоменути да је наплативост РТВ таксе у БиХ износи 65%, с тим што БХ Телеком има проценат наплате 81 %, ХТ Мостар 28% и Телеком Републике Српске 56 %.

Застој у имплементацији Закона о РТВ систему је настао након последњих избора. Охрабрене су деструктивне снаге у Управи РТВБХ, политичким изјавама које иду у правцу блокаде рада РТВ Система, па и до укидања истог.

1. Кулминација се десила непотврђивањем директора РАК-а и покушаја ВМ да бира директора што је у супротност са чл. 40 Закона о комуникацијама, (а нису испуњени услови из чл. 42), чиме се озбиљно нарушава неовисност овог регулатора.
2. Веома чуди блага и скоро никаква реакција јавности и медија, као и ОХР-а, јер дозволит ћете да кажем да је ово већи удар на слободу медија (индиректно) него случајеви напада на новинаре, који су с правом завриједили пажњу и протесте новинара. Могуће да изостане потпуно критичка позиција медија (јавних), па да постану Владини промицбени сервиси а не корективни фактор у БХ друштву.
3. За успјешно провођење реформе јавног емитирања неопходно је очувати независност рада Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине, нарочито рјешања која предвиђа Закон о комуникацијама Босне и Херцеговине у погледу финансијске независности и именовање генералног директора РАК-а.
4. Упркос настојањима Европске комисије да се очува независност Агенције, упркос поновљеним закључцима са састанака праћења процеса реформи (РПМ) одржаног у јулу 2007. и фебруару 2008. у Сарајеву, да *“резултати које је до сада остварила Агенција не смију доћи у питање”* и *“да је осигурање независности РАК-а од кључне важности”*, настављају се директни политички притисци на ову Агенцију. Посљедњи везано за непотврђивање чланова УО РТРС-а.

Да закључим; очекујем снажнију позицију ОСЦЕ-а, ОХР-а, представника ЕК, а нарочито БХ јавности, јер се овдје не ради о персонално-кадровским

питањима, већ о заустављању позитивног тренда развоја демократских процеса у БиХ, као и разградњи успјешних БХ институција које ни по коју цијену не смију постати инструмент било које политике." (крај)